[2019] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 872

ਸਤਿਯਾਨ

ਬਨਾਮ

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2976- 2983)

ਅਪ੍ਰੈਲ 30, 2019

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਕਰਨਾਟਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ) ਐਕਟ, 1978:

ਧਾਰਾ 4- ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ - ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ - ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ- ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ

ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 4 (2) ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸਨ- 8 ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ, ਐਕਟ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ- ਕਰਨਾਟਕ ਲੈਂਡ ਗ੍ਰਾਂਟ ਰੂਲਜ਼, 1969- ਆਰ. 9- ਦੇਰੀ/ ਲਾਪਰਵਾਹੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ

1.1 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਅਲੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ।

XXXXXX

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 25] [893-A-B]

1.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਆਗਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ

ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26] [893-C-D]

1.3 ਕਰਨਾਟਕ ਲੈਂਡ ਗ੍ਰਾਂਟ ਰੂਲਜ਼, 1969 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੈਰ-ਅਲੱਗ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਈ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਤਬਾਦਲਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਹੇ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਾਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 27] [893-E-G]

1.4 ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ 15 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਬਾਦਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਇਹ ਵੰਡ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 28] [893- H; 894-A-B]

XXXXXX

1.5 ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵਾਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 29] [894-C-D]

1.6 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 30] [894-E]

1.7 ਧਾਰਾ 4 ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਰਾਂਟਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ

ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣਦੀ ਲੋੜ ਸੀ [ਪੈਰਾ 31[894-G-H895-A]

1.8 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 36] [896-E-F]

XXXXXX

ਸਤਿਆਨ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 875

ਧਰਮ ਨਾਇਕਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਇਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (2008) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 517: [2008] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 451- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1984) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 301 : [1984] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 502; ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨਮ ਤਾਲੁਕ ਵਿਵਾਸਾਯ ਕੁਲੀ ਸੰਘਮ ਬਨਾਮ ਕੇ. ਸੁਰੇਸ਼ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 667: [2003] 2 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 698; ਸੀਟੂ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 340: [2004] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 504; ਛੇਦੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਯਾਦਵ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ (2018) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 527; ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ ਹੇਗੜੇ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 780: [2003] 6 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1111; ਕੇ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2008) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481: [2008] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 454; ਏ. ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਆਰੀਆ ਕਸ਼ੱਤਰੀ ਰਾਜਕੁਲ

ਵਮਸਥੂ ਮਡਾਲਿਆ ਨੰਦਧਵਨ ਪਰਿਪਾਲਨਾਈ ਸੰਗਮ (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 430: [2012] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 74 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ; ਹਰੀ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਬਦਰੀ ਦਾਸ [1964] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 203 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2. ਅੱਠ (8) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਅੱਠ (8) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 33 ਅਤੇ 34] [895-G; 896- A-C]

ਅਮਰੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤੇਜ ਬਹਾਦੁਰ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 65: [2003] 6 ਸੁਪ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 42 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

XXXXXX

ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ

[1984] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 502	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9
[2003] 2 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 698	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 12
[2004] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 504	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 12
(2018) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 527	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 12
[2008] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 451	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 20

[2003] 6 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1111	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 20
[2003] 6 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 42	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 20
[2008] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 454	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 23
[2012] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 74	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 23
[1964] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 203	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 23

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2976-2983

2009(ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ.) ਦੀ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 335 ਵਿੱਚ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 16.10.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਤੇ 2009 ਦੇ (ਐਸਸੀ/ਐਸਟੀ) ਦੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 321, 325, 327329, 331, 336 ਦੇ ਮਿਤੀ 29.10.2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਈ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਏ. ਦਵੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮ੍ਰਿਤਉਂਜਈ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਾਤੀ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੀਤੀ ਪੰਵਾਰ (ਮੈਸਰਜ਼ ਲਾਇਰਜ਼ ਨੀਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਈ)

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਲਈ ਹੁਜੇਫਾ ਅਹਿਮਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਆਨੰਦ ਸੰਜੇ ਐਮ. ਨੂਲੀ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਸੂਰਜ ਕੌਸ਼ਿਕ (ਮੈਸਰਜ਼ ਨੂਲੀ ਐਂਡ ਨੂਲੀ ਲਈ), ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ (ਐਮ.ਪੀ. ਸ਼ੋਰਾਵਾਲਾ ਲਈ), ਵੀ ਐਨ ਰਘੂਪਤੀ, ਮਨੇਂਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.

1. ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰਾਹੀਂ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਫਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਲਈ ਲਗਭਗ ਦੋ (2) ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ 12.8.1982 ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਨੀਕੁਪੇ ਪਿੰਡ, ਬਿਦਾਦੀ ਹੋਬਲੀ, ਰਾਮਨਗਰਮ ਬੰਗਲੌਰ ਦਿਹਾਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਅੱਠ (8) ਸੀ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਕੁਝ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਤਬਾਦਲਾ ਤਾਂ ਜੋ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਫਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ 1997 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਅੱਠ (8) ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ) ਐਕਟ, 1978 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਉਕਤ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

XXXXXX

2. ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਰਾਂਟਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਖੰਡ 8 ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਲੱਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਰਨਾਟਕ ਲੈਂਡ ਗ੍ਰਾਂਟ ਰੂਲਜ਼, 1969 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਦੇ ਨਿਯਮ 9 (1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1964 ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 9, ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"9. ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ- (1) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ) ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ:-

(i) ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਨਾਟਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ (ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ) ਐਕਟ 1978 (1979 ਦਾ ਕਰਨਾਟਕ ਐਕਟ 2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖੰਡ (i) ਵਿੱਚ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ 23.4.2005 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ 25.4.2005 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 25 (25) ਸਾਲ ਹੋਣਗੇ।

XXXXXX

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ, ਪਰ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜੀ.ਪੀ.ਏ. ਲਈ) ਦੀ ਮਿਤੀ 16.12.1996 ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ (5.4.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਭਾਵ 4.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀ.ਪੀ.ਏ. ਦੀ ਮਿਤੀ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"4. ਮਨਜ਼ੂਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

4. ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 10.10.2005 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ।

5. ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 5.5.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 14.11.2006 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਨੇ 15.12.2008 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 16.10.2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸੰਖੇਪ 'ਐਸ.ਐਲ.ਪੀਜ਼' ਲਈ) ਵਿੱਚ, 23.3.2012 ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 11.3.2019 ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

XXXXXX

6. ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਫੋਰਮਾਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਅਲੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਵੱਖਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 (ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 9 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ (5) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਗੈਰ-ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ (5) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਇਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਵੰਡ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਅਜਿਹੀ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਪੰਜ (5) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 9 ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਜੀ.ਐਸ.ਆਰ. 169 ਮਿਤੀ 26.8.1993 (ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ) ਦੁਆਰਾ 6.9.1993 (ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ) ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ।

XXXXXX

8. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਚਾਹੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

9. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ[1] ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਤਾਕਤ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"7. ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨ" ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨਾ

ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

10. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਰਾਂਟਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

XXXXXX

ਸਤਿਆਨ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.] 881

“24. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਮਾਲਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅਨੰਦ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਸੰਭਵ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਇਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਪਵੇ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

[1](1984) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 301

XXXXXX

11. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼੍ਰੀ ਦਵੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਇਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਈਟਲ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਬੇ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਅਨੰਦ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਦਵੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅੰਗ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਨਿਪਟਾਰੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਾਲ 1997 ਦਾ ਸੀ। ਸਾਲ 2005 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਅੱਠ (8) ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:

a. **ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨਮ, ਤਾਲੁਕ, ਵਿਵਾਸਾਯ ਕੁਲੀ ਸੰਘਮ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਸੁਰੇਸ਼ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ**[2] – ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ 1 ਅਤੇ 19 ਦੋਵੇਂ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ:

"1. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ:

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਖੇਤਰ) ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

....

"19. ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ 13-15 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 1979 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜੋੜ ਕੇ ਧਾਰਾ 50-ਬੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ 1989 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਲੈਂਡ ਸੀਲਿੰਗ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਲੈਂਡ ਸੀਲਿੰਗ ਐਕਟ 1-1-1975 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੁਆਇੰਟ ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਪਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੁਮੋਟੋ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਬੀ.) ਸੀਟੂ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ[3] - ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਿਸ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

(ਸੀ) ਛੇਦੀ ਲਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਯਾਦਵ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਹੋਰ[4] - ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਪੈਰਾ 13 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"13. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਖੁਦ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਕੀ ਹੈ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਕਈ ਵਾਰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(ਡੀ) ਵਿਵੇਕ ਐਮ ਹਿੰਦੂਜਾ ਬਨਾਮ ਐਮ ਅਸ਼ਵਥ ਅਤੇ ਹੋਰ[6]- ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ 1998 ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ 1967 ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਦੇਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

[3] (2004) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 340

[4] (2018) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 527

[5]ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2166/2009, 6.12.2017 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

13. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਹੁਜੇਫਾ ਅਹਿਮਦੀ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਬਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇਹ ਬਾਰ ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਬਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਸ੍ਰੀ ਅਹਿਮਦੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਆਗਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

15. ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਕੀਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

1979 ਦਾ ਕਰਨਾਟਕ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 2

ਕਰਨਾਟਕ ਗਜ਼ਟ, ਅਸਧਾਰਨ, ਮਿਤੀ 30.6.1978

ਮੌਜੂਦਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗੈਰ-ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦੀ ਖੰਡ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਗ੍ਰਾਂਟਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮੂਲੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਸਲ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਸੱਤਿਆਨ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ [ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਜੇ.] 885

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਮਾਡਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ।

ਇਸ ਲਈ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "

16. ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਵਧੇਰੇ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

17. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ **ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ[6] ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ** ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੈਰਾ 24 ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਪੈਰਾ 7 ਅਤੇ 14 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 7 ਅਤੇ 24 ਕੱਢ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

"14. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ।

18. ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

19. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ

ਕਦੇ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰਫੋਂ ਉਸਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

20. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ:

[6](ਸੁਪਰਾ)

XXXXXX

(ਏ) ਧਰਮ ਨਾਇਕਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਇਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ[7] - ਫੈਸਲਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਰਾ 17 ਤੋਂ 21 ਅਤੇ 24 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"17. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਓ ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੀਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (1) (ਈ) ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਸੀ ਜੋ "ਤਬਾਦਲੇ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਥੇ "ਤਬਾਦਲੇ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ

ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

18. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭਾਵੇਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

[7] (2008) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 517

XXXXXX

19. ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ (ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ) ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਾਦਲੇ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ਹੁਣ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ (ਬੀ) ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ (ਸੀ) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਸਮਝੀ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

20. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਵ 1-1-1979 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 (2) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

(1) ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (2) ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 4 (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

21. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕੁਝ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ ਸਨ।

....

"24. ਇਸ ਲਈ ਆਓ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀ ਤਬਾਦਲਾ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਅਰਥਾਤ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ

ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਬਾਦਲਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਆਓ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੀਜੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਏ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ:

XXXXXX

"4. (2) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਜਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। "

ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ।ਪੈਰਾ 27 ਵਿੱਚ 8 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"27. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ [1984] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 301 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮੰਚੇਗੌੜਾ [1984) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 301] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਮੰਚੇਗੌੜਾ [(1984) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 301] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਪਰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀਮਤ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ 306, ਪੈਰਾ 7)

" 7. . . ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
[8] (ਸੁਪਰਾ)

XXXXXX

ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਇਕੱਲੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸੀਮਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਬੀ. **ਹਰੀਸ਼ਚੰਦਰ ਹੇਗੜੇ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ**[9] ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਹ ਕੇਸ ਉਸੇ ਐਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ **ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ** [10] **ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।** ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੀ. **ਅਮਰੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤੇਜ ਬਹਾਦੁਰ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ**[11] - ਉੜੀਸਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1956 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 25 ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਰਾਜ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਰੱਖਿਅਕ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਹੇ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 65 ਵਿੱਚ ਬਾਰਾਂ (12) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਕਬਾਇਲੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਖੁਦ ਉਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

21. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਇੱਕ ਜੀ.ਪੀ.ਏ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਵੈਂਡੀ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੀ ਪਤਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਜੀ.ਪੀ.ਏ. ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਜਿਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਸਮੀ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

[9] (2004) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 780

[10] (ਸੁਪਰਾ)

[11] (2004) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 65

XXXXXX

22. ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਬੀ ਅਹਿਮਦੀ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਉਠਾਉਣਾ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਅਲੀ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਅਲੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਮਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

23. ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਮਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ:

ਏ. **ਕੇ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ**[12]- ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 37 ਵਿੱਚ ਕਿੰਗਜ਼ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"37. ਕੇਨਸਿੰਗਟਨ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [(1917) ਵਿੱਚ 1 ਕੇ.ਬੀ. 486: 86 ਐਲ.ਜੇ.ਕੇ.ਬੀ. 257: 116 ਐਲ.ਟੀ. 136 (CA)] ਵਿਸਕਾਊਂਟ ਰੀਡਿੰਗ ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ (ਕੇ.ਬੀ. ਪੰਨਾ 495-96)

“. . . ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਨਿਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਇੱਕ-ਪੱਖੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਇਸ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ

ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਵੀ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਸਿਰਫ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਹਲਫਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

[12] (2008) 12 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 481

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਜਾਂ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ "ਲੁਕਾਉਣ ਅਤੇ ਲੱਭਣ" ਦੀ ਖੇਡ ਖੇਡਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ "ਚੁਣਨ" ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਉਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਗੰਦੇ ਹੱਥਾਂ" ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਬੀ. ਏ. ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਆਰੀਆ ਕਸ਼ੱਤਰੀ ਰਾਜਕੁਲ ਵਮਸਥਥੂ ਮਡਾਲਿਆ ਨੰਦਵਾਨਾ ਪਰਿਪਾਲਨਾਈ ਸੰਗਮ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ[13] ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਸੀ. ਹਰੀ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਬਦਰੀ ਦਾਸ 14 - ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਗਿਆ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ।

24. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਕੀਰਣ ਕੰਪਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ।

XXXXXX

25. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਖਰੀ ਪਹਿਲੂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ ਭਾਵ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣਾ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਅਲੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

[13] (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 430

[14] (1964) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 203

26. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਹੈ- ਦੱਸੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦਰਜੇਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਜਾਜ਼ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਆਗਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

27. ਜੇ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੈਰ-ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਖੰਡ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਈ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਤਬਾਦਲਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਹੇ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ ਜਾਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਆਗਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

XXXXXX

28. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਤਬਾਦਲੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ

ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵੰਡ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਜ (5) ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

29. ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵਾਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ।

30. ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 11 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"11. ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੋ- ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਵਾਜ, ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ।

31. ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗਰਾਂਟਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਾਫ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

XXXXXX

32. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਪੈਰਾ 24 ਵਿੱਚ **ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ**[15] ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ" ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਚੁਣੌਤੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 24 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਏਗਾ।

33. ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ **ਧਰਮ ਨਾਇਕਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਇਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ**[16] ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ[17] ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 (2) ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਤਬਾਦਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 27 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ **ਮੰਚੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ**[18] ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਠ (8) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਅਮਰੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਤੇਜ ਬਹਾਦੁਰ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ**[19] **ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।** ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਵੀਹ (20) ਤੋਂ ਤੀਹ (30) ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

[15] (ਸੁਪਰਾ)

[16] (ਸੁਪਰਾ)

[17] (ਸੁਪਰਾ)

[18] (ਸੁਪਰਾ)

XXXXXX

34. ਅੱਠ (8 ਸਾਲ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇ।

35. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਲਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਅਟਾਰਨੀ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੀ.ਪੀ.ਏ. ਨੂੰ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਕਥਿਤ ਤਬਾਦਲਾ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਜਿਹੇ ਪੰਦਰਾਂ (15) ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

36. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ, ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

37. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

19 (ਸੁਪਰਾ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi